

תנו רבנן: האב חייב בבנו למולו, לפדותו, וללמדו
תורה, ולהשיאו אישה וללמדו אומנות. ויש אומרים
אף להשיטו במים. מסכת קידושין דף כט א

הפרק מוקדש לאבי מורי אברהם אבני ז"ל
אשר לימדני לשחות

מבצע "ראשידיה-ראס אל עין" כ"ח תמוז תשל"ה 6/7.07.1975

רקע כללי:

שבוע קשה עבר על עם ישראל בחודש תמוז תשל"ה. שני מטעני תופת שהתפוצצו
בירושלים, ירי מטלרי"ם על הצפון ועוד כהנה וכהנה.

אשתי ואני נישאנו מספר חדשים לפני כן והנחנו את היסודות לבניין ביתנו על בסיס
התורה והמצווה, האמונה והאהבה.

אשתי עבדה כאחות בבית חולים ואני כקצין בצבא קבע, לעיתים היא במשמרת
לעיתים אני. באותה תקופה עדיין לא היו טלפונים סלולריים, וגם מכשירי "ביפר"

(מקלט אלחוטי פסיבי לקבלת מסרונים כתובים) היו במשורה.

כשהגעתי הביתה וראיתי כוס קפה מהביל על השולחן, זה היה סימן שאשתי קבלה
הודעה טלפונית מהיחידה שעלי ליחידה או לנסוע למקום זה או אחר, שתיתי את
הקפה, ויצאתי לדרך. זה קרה פעמים רבות.

שבועיים לפני המאורעות שאני מציג כאן, הייתי בתרגיל גיסי במדבר סיני, תרגיל
שהסתיים בצום י"ז בתמוז, טרם עלות השחר שתיתי מהמימייה שלי, וזו הייתה

ה"ארוחה המפסקת" שלי. כל היום צמתי, וכשהגעתי הביתה כבר רעייתי הכינה לי פרוסות אבטיח צוננות לשבירת הצום.

זה היה בדיוק מה שהייתי זקוק לו, ובכל נגיסה הודיתי לה, והודיתי לה' יתברך שזכיתי לאשה "צופיה הליכות ביתה"¹ ומכוונת אל לב בעלה. בימים הבאים עסקתי בהדרכה, ותכננו שבת שקטה בבית, מה עוד שרעייתי חשה שלא בטוב.

נוהל קרב:

ביום שישי 4 יולי 1975 בישיבת "סגירה" של השבוע, שאל אותי מפקד הבסיס בו שירתתי, האם אני יודע לשחות, עניתי בחיוב, השאלה הבאה הייתה האם אני מוכן להצטרף למבצע חוף – ים של ש-13 בלבנון. עניתי ללא היסוס בחיוב. אם כך תתכונן ל"הקפצה" במהלך סוף השבוע.

יצאתי לחוף הים לשחייה, ובצאתי הביתה לקחתי במכונית צ'ימידאן כוננות מלא.

הגעתי הביתה, ועל השולחן המתין לי כוס קפה, הבנתי את הרמז. "התקשרו מהיחידה ואמרו לי שתתקשר מיד כשתגיע הביתה" אמרה לי אשתי.

התקשרתי ליחידה ואמרו לי להתייצב בחמ"ל ש-13. היה זה רגע לא קל, אשתי למרות שחשה שלא בטוב, קבלה את זה שאני יוצא ללא כל היסוס, וציידה אותי במזון ויין לשבת, הבנתי עד כמה זה קשה לה, וזה היה קשה לי.

כל מה שעשיתי לא הייתי יכול לעשות ללא תמיכתה המנטאלית של אשתי, אשר לא ידעה תמיד מה אני עושה, אך ידעה את היקף הסיכונים שאליהם אני חשוף.

עם ישראל חייב רבות לה, ולכל נשות אנשי הצבא וכוחות הביטחון.

היה לי ניסיון רב במבצעים מעבר לקווי האויב, היו שבועות שבהם בצעתי 2-4 מבצעים חוזרים בשבוע, היה לי גם ניסיון בצליחת מכשולי מים, ובנחיתה מסירות גומי ומנחתות, אך לא היה לי כל ניסיון קודם במבצעים עם השייטת.

אשת חיל משלי ל"א¹


הדבר לא הפריע לי אלא אתגר אותי. במים תמיד הרגשתי טוב, ועל הקרקע היה לי ניסיון לחימה, וקבלתי אתגר זה בנכונות רבתי: "בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכָן אֲרָץ וַיְרַעַה אֲמוֹנָה" תהילים ל"ז ג.

התייצבתי בעתלית, הצמידו אלי לוחם ותיק, בשם איתן פלג, מקיבוץ בית השיטה (כיום ב"אורטל"). חתמתי על כל הציוד הנדרש, ארגנתי את הציוד למבצע בהדרכת איתן, ותוך כדי זה למדתי ככל האפשר על כל פריט. ירדנו לים לתרגולות הנדרשות, תוף כדי התרגולות שיפרנו צורה, ובגמר התרגולות, הלכנו לאכול ו"שברתי כיוון" לבית הכנסת.

בית הכנסת של השייטת היה באותה עת צריך קטן, אשר בקושי יכול להכיל מניין, אך מה שהרשים אותי היה פסוק רשום בגדול במזרח:

"כִּי תַעֲבֹר בְּמַיִם - אֲתַדְּ אֲנִי, וּבִנְהַרֹת לֹא יִשְׁטָפוּדְךָ, כִּי תֵלֵךְ בְּמַוּ אֲשֵׁי לֹא תִכְּוֶה, וְלֹהֲבֵה לֹא תִבְעַר בְּדָךְ. כִּי אֲנִי ה' א-לקיך קדוש יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ" ישעיהו מ"ג ב'

מניין לא היה שם, אך את איתן גרוס ז"ל פגשתי שם. סג"מ (לימים סא"ל ד"ר) איתן גרוס ז"ל היה מהלוחמים הדתיים הראשונים שסיימו את מסלול הלוחם של ש-13. [קדם לו אלוף דימ. זאב אלמוג שהיה הלוחם הדתי הראשון שסיים מסלול לוחם] את איתן פגשתי לראשונה שנה לפני כן בחג השבועות אז הייתי בשייטת למבצע מתוכנן אשר התבטל דקות לפני כניסת החג ונשארנו לחג בבסיס.

	<p>ד"ר איתן גרוס ז"ל</p> <p>עתלית ערב חג השבועות תשל"ד 26.05.74 : אנחנו בעתלית בנוהל קרב לקראת מבצע, כמה דקות לפני כניסת החג המבצע מבוטל. הבסיס מתרוקן בבת אחת, החלטתי בנסיבות העניין להישאר בבסיס.</p> <p>אני ניגש לצריך בית הכנסת, חוץ ממני נמצא שם המשגיח כשרות, ועוד חייל אחד שמלבשו נראה שהוא חניך לקראת סוף מסלול, יושב ומעיין בספר. התפללנו ביחידות והתארגנו לחג.</p> <p>איתן נראה רזה, שדוף וקצת כפוף, לבוש בפליינג ז'קט אפילו בקיץ (כדי לא להצטנן ובכך להפסיד צלילות). אבל שלא נתבלבל, אדם חזק זריז, מבט, חודר וממוקד שקט מאד, אבל דיבורו שקט, חד ולקוני. איתן סיפר לי שהוא לקראת סוף מסלול,</p>
<p>סיפר לי על הקשיים שלו, על הלבטים שלו, התפללנו ולמדנו יחד, ובמצאי החג חזרתי הביתה. שמת לי לב שלאיתן אין בעיה חברתית כל שהיא עם הלוחמים החילוניים בשייטת.</p>	

איתן גם סיפר לי שברצונו ללמוד רפואה, אך מכיוון שהוא כהן, מתעורר בעיה של טומאה למתים בעת הלימודים. באחת הפגישות שלנו מאוחר יותר, סיפר לי איתן שבירר עם הרב גורן זצ"ל את סוגיית הטומאה למתים ל כהנים הלומדים מקצועות רפואה ומצא פתרון. כ"ה תמוז תשל"ה 04/07/75 עתלית, נוהל קרב לקראת מבצע בלבנון. הבסיס כמרקחה, בין פקודה, למסדר ביקורת, ולבין לתרגיל על מודל מצאתי זמן לגשת לצריף בית הכנסת, אני רואה שם דמות רזה מעל ספר, איתן. שמחים אחד לקראת השני. יורדים לים, מגיעים לסטי"ל יש קצת זמן הפלגה, אנחנו יושבים על הסיפון. לומדים את משנה ו במסכת ברכות פרק ד: "היה יושב בספינה בקרון או באסדה, יכוון לבו כלפי בית קדשי הקדשים". איתן מקשה קושיה ללב העניין, מתרצים אותה, ומתחיל התרגול על מודל. לפני היציאה אתן אומר לי זה ים גבוה צריך לנפח חגורה ולסגור פקקים היטב.

שנים עוברות, מלחמת לבנון השנייה. 10/07/2006 אני יוצא להפלגה, המתמשכת ומתמשכת, אשתי נמצאת ליד חמותי המאושפזת בבית חולים הדסה במצב קשה ומסובך, דילמות רפואיות לא פשוטות, איננה יכולה לדבר אתי כי אנחנו בדממת אלחוט (מדובר אחרי הפגיעה באח"י "חנית"). אשתי פוגשת במקרה את איתן במחלקה, ובלי הרבה דיבורים מארגן את הדברים כמו שצריך. יום שישי 20/07/2006 בשעות לפני הצהריים אנחנו בקרבת הארץ, סוף סוף אני מצליח לדבר עם אשתי, אשר מעדכנת אותי לגבי מצב חמותי. אני אומר לאשתי שמה שלא יהיה אני מגיע לבית חולים. היכן אני שם את העצמות שלי אחרי הפלגה של 10 ימים? במשרד של איתן. כשהגעתי לשם כבר היה ערב, מה שהרשים אותי במשרד זו הספרייה התורנית שהייתה שם שלא הייתה מביישת אף רב ופוסק הלכה.

איתן הביט בשקט על המטרה למרחק רב, התמקד במטרה, חתר לקראתה והשיג אותה, בנתיב התורה והמצווה האמונה והאהבה. תנצב"ה

התפללנו, והלכנו במהירות לחדר אוכל, אכלנו זריז וחזרנו לנוהל קרב.

קבלנו פקודה ראשונית ממפקד הצוות, סגן ידידיה יערי (לימים אלוף-מפקד חיל הים).

את ידידיה הכרתי בקורס מכי"ם של גולני ב"ג'וערה". ידידיה בן קיבוץ מרחביה, שתקן, לוחם עז נפש. נפגשנו שוב באביב 1968, במלחמת ההתשה, בעמק הירדן, אז התלווה אלינו ידידיה למבצע חודר מעבר לירדן בגזרת כפר רופין / מעוז חיים. ידידיה נפצע קשה בשנת 1969 במלחמת ההתשה בפשיטה, וחזר לשייטת לאחר החלמה של מספר שנים.

בשלב זה עדיין לא נאמר יעד הפשיטה אלא רק פורטו מאפייני היעד. עם סיום הפקודה יצאנו לתרגיל משולב כולל חבירה לסטי"ל, החפה ותרגול על מודל "יבש" ו"רטוב" (תרתי משמע). הציוד שלי כלל בנוסף על הציוד האישי גם תרמיל עם מטען "גור" (מטען תקני לפיצוץ אלמנטים בנויים).



בתרגול באש שמתי לב שזוויות הביטחון שבין הרתק לחוליית הפריצה, מצומצמות יותר מאשר בגולני או בצנחנים, אך הדבר לא הפריע לי משתי סיבות:
א. בעת שירותי בגולני עדיין גם אנחנו עבדנו בזוויות ביטחון מכונסות.
ב. הירי של הרתק היה מדויק.

יותר מאוחר נאמר לנו שיעדי הפשיטה הנם: בניין במחנה פליטים "ראשדיה" ובניין במחנה פליטים "ראס אל עין". "ראשדיה" נמצאת מדרום לצור, ו"ראס אל עין" מדרום מזרח ל"ראשדיה".

מפקד הכוח המבצע : מש"ט 13, אל"מ גדי שפי ז"ל.

מפקד כוח הפושט על המבנה ב "ראשדיה" : סרן עמי איילון (לימים אלוף-מפקד חיל הים).

מפקד הכוח הפושט על המבנה ב"ראס אל עין" : סגן ידידיה יערי (לימים אלוף-מפקד חיל הים).

כוח נוסף היה כוח חסימה בפיקוד יהודה גושן – מפקד יחידת הצוללים ההגנתיים שבאותה עת הייתה ת"פ שייטת 13.

מה הצורך לחלל שבת להכנות למבצע ביום ראשון, הרי הלוחמים מאומנים והציוד מוכן תמיד?

אין הדברים כך: המוכנות של יחידה למבצע הנה מוכנות גנרית, אך המבצע הוא ביצוע נקודתי, ציוות כוחות "תפור" על פי המשימה, וצריך להתכונן למבצע כדי לבצע הכול בדיוק ומהר. עד כמה שאפשר אסור להשאיר דברים ליד המקרה, וצריך לתרגל את כל המקרים והתגובות האפשריים.

במקביל התבצע נוהל קרב של הצנחנים, שאליהם חבר כשייט סג"מ איתן גרוס, ונפגשנו בסטי"ל בעת התרגול. בזמן הקצר למדנו יחד משנה במסכת ברכות שרלבנטית לענייננו: "היה יושב בספינה או בקרון או באסדה יכוון את לבו כנגד בית קודשי הקדשים" מסכת ברכות פרק ד משנה ו

נפרדנו לדרכינו איש למשימתו והמשכנו בהכנות למבצע בשבת, ובמוצאי שבת, כולל מסדרים, תרגולים על מודל ותחקירים. האימונים היו אינטנסיביים. כללו אימון באש וכן מקרים ותגובות.

בצהרי יום ראשון כ"ז תמוז תשל"ה, 6 יולי 1975 לאחר פקודה אחרונה יצאנו לדרך. חברנו בים לסטי"ל סער 4 אח"י "תרשיש".



באח"י "תרשיש":

עלינו על הסטי"ל לבושים בגדי דקרן בהירים והציוד בצ'מידנים. בעלותי על הסיפון, הקביל את פני רס"ר הסטי"ל-רס"ר יצחק בן צור שהיה ידוע בכינוי "סטרטר". הוא ראה אותי ואמר לי:

"רבה, מעך א-מישבירך" (רבי תעשה ברכת מי שבירך). ענית לו: לפני הירידה למים.

סטרטר עם לוחמי הסטילי"ם



ירדתי למגורי ירכתיים, הנחתי את הציוד שלי ועליתי לסיפון הקדמי, לחרטום, שם היה המקום הטוב ביותר מבחינת ניקיון האוויר, מכיוון שכאשר סטי"ל עומד במקום, הירכתיים מתרוממות, פתחי הפליטה של העשן עולים אל מעל לפני המים, והעשן עוטף את אזור הירכתיים.

התפללתי תפילת מנחה, שוחחתי עם יהודה גושן, מפקד יחידת הצוללים ההגנתיים, ועם רופא הכוח, ד"ר יהודה מלמד (לימים אל"מ), אשר היה באותה תקופה רופא השייטת, ויצא למבצעים כרופא לוחם. ד"ר יהודה מלמד היה האדם שמיזג בתוכו את כל הדרוש לכך: קצין לוחם, (שירת כמפק"צ בסיירת שקד), רופא קרבי מנוסה (במלחמת יום הכיפורים היה ד"ר מלמד אחד הרופאים ב"חצר" – אתר צליחת התעלה – שם היה בית חולים קדמי שטיפל בפצועים רבים), מדריך הצלילה מס' 1 ארץ, אוהב ארץ ישראל, אוהב אדם ואוהב חיים.

במהלך ההפלגה השתדלתי לשוחח עם כל אחד מאנשי הכוח אליו הייתי מצוות, כדי להכיר את האנשים ושמותיהם (לשפור השילוב בכוח המבצע).

דמדומי ערב, נשמע צלצול 30 דקות לפני ירידה למים. הסטילאי"ם החלו להוריד את סירות הגומי למים, אנחנו במגורי ירכתיים לובשים חליפות צלילה ואפודי קרב ועורכים ביקורת ציוד.

עלינו לסיפון ואני רואה את רס"ר "סטרטר" עובר עם "קונטינר" קפה, כוסות ומצקת, ומחלק לכל לוחם כוס קפה אחרון לפני ירידה למים.

כשהוא מגיע אלי אני אומר לו "עכשיו" (התכוונתי למה שאמר לי בעלותי לספינה). הוא מסתכל עלי, מופתע לחלוטין, ואומר ככה? אז, בוא איתי.

עלינו לגשר הפיקוד והוא מסר לי את מיקרופון המד"צ (מערכת דיבור צוות). אמרתי את התפילה לפני יציאה לקרב. הייתה זו תפילה נרגשת מעומק הלב. סיפון הסטי"ל שהמה ככורת דבורים, נאלם דום, וכולם מקשיבים לתפילה.

"סטרטר" אמר לי: "עכשיו שאף אחד לא יפגע".

לא השבתי, גם כי אין הדבר מסור בידי, וגם כי מיהרתי לסירה אשר הייתה כבר במים. בדקתי בדיקה אחרונה את הציוד שעלי, בקשתי מלוחם שמאחורי לבדוק שהתרמיל עם מטען ה"גור" יושב טוב, ניפוח קל בחגורת ההצלה, וקפצתי לתוך הסירה. התחלנו להתקדם.

התפללתי בסירה תפילת מעריב, לגבי כיוון העמידה התבססתי על המשנה במסכת ברכותך פרק ד' משנה ו: "היה יושב בספינה, או בקרון או באסדה-יכוון ליבו כנגד בית קודש הקודשים".

אני מאמין באמונה שלמה שהכול מאת השם יתברך, אבל אנחנו צריכים מצד אחד להאמין ולהתפלל, ועלינו לעשות את הכול בצורה הכי מקצועית.

הישט ס"ג והחפה:

ההישט בסירות הגומי היה ארוך מכיוון שנקודת פריקת הסגי"ם למים הייתה במרחק כ 17 מיל ימי מהחוף. ירדנו למים התארגנו בסדר תנועה והתחלנו להתקדם.

במרחק כ 400 מ' מהחוף, צפינו על החוף. וראינו שבנקודת ההחפה שלנו, עומד ג'יפ עם מקלע דש"ק.



מה עושים? גדי שפי מחליט להמתין בסבלנות. היינו צריכים לשמור מיקום במים: לא להתקדם לחוף, ולא להיסחף צפונה מערבה או דרומה. פעולה כזו במים מחייבת קודם כל יכולת התמצאות מרחבית במים מצד המפקדים, ועבודת שרירים מאומצת מצד כולנו, מכיוון שאסור לפתח תנופה אלא לעבוד בצורה מבוקרת, ויחד עם זה גם לוודא שאיננו משנים מיקום. לאחר כשעה הג'יפ הסתלק, ופרצנו בהתקדמות מהירה לכיוון החוף. עלינו לחוף, התארגנו למצב יבשתי, ופתאום אנו רואים את הג'יפ מתקדם לעברנו. התארגנו למארב חפוז נגד רכב, אך הג'יפ פנה צפונה. פיצלנו כוחות, עמי איילון צפונה לכיוון מחנה פליטים "ראשדיה", והכוח שלנו + חסימת גושן, מתקדמים מזרחה לכיוון מחנה פליטים "ראס אל עין".

הקרקע שהייתה חולית על שפת הים התחלפה באדמה חקלאית חרושה כשהתרחקנו מהחוף. חלק מהציר הלכנו על אדמה חרושה וחלק מהציר הייתה דרך עפר רחבה שהייתה במספר במקומות בוצית עקב נזילות מים של הצנרת. הדבר לא הפריע לנו לשמור על משטר "שקט לילה".

הביצוע בראס אל עין:

על פי התכנית, החסימה נעה בסוף הכוח, לפני ההגעה ליעד הייתה אמורה להתפצל, ולהתמקם, ותחילת הביצוע הייתה מותנית בהתמקמות החסימה שתפקידה לבודד את אזור הפעולה.

אנחנו מתקדמים לכיוון היעד, אני הייתי מאחורי החוד ליד מפקד הכוח, החסימה זה אך פוצלה אך טרם התמקמה, פתאום נדלקים לכיווננו האורות הגבוהים של הג'יפ, חלקנו מוארים וחשופים.

מפעיל ה R.P.G של החסימה דילג ימינה בשבריר שניה, ירה את הפצצה למרכז הג'יפ, פיצוץ עז, וראינו 4 לפידי אש עפים מתוך הג'יפ. השלמנו מכת אש, ומהרגע הזה התעוררה הגזרה.

יצוין כי במהלך נוהל הקרב, התפלאתי על כך שכלי הנ"ט של החסימה היה RPG 2 ולא RPG 7, כשראיתי את הביצוע הבנתי את היתרון: ה RPG 2 הרבה יותר קל, ובנתוני הטווח הקצר, אפקטיבי מאד.

תגובתו של מפעיל ה ר.פי.ג'י. הייתה מצוינת, והצילה את חיינו ואת כל המבצע.

הרתק פתח באש, הררנטיס"ט ירה פצצה לקומה השניה של הבניין ורצנו לבניין, עמדתי ליד הדלת וקראתי לאנשים לצאת. איש לא יצא ואיש לא ענה. הורדתי את מטען ה"גור" מהגב, הוצאתי אותו מהתרמיל, מסרתי לחבלן שהפעיל אותו. התרחקנו מהבניין, נשכבנו על הקרקע והבניין התפוצץ.

התחלנו בנסיגה לכיוון הים. בשלב זה הסטי"ל פתח באש מתותח החרטום שלו "אוטומלרה" 76, לכיוון עמדות מחבלים בחוף, ולמעשה יצר נתיב נסיגה "נקי".

מדובר בתותח אוטומטי בקוטר 76.2 מ"מ (למעשה פגז טנק), היורה בקצב אש של 85-120 פגז לדקה, לטווח של עד 12 מיל ימי. הירי של התותח יצר למעשה חומת אש שהגנה עלינו בעת הנסיגה.



פאיור 1 תותח אוטומלרה 76.2

מזווית נוספת:

ראיתי לנכון לצרף את דבריו של אל"מ מיל. ד"ר יהודה מלמד, רופא הכוח:
".. תיקון קטן לעניות זיכרוני, הפגיעה בג'יפ הייתה כשאנו כבר ביעד, והחברה של
גושן שהיו בחסימה הם שפגעו בג'יפ. עובדה זו זכורה לי כי כשאנו כבר נסוגונו
מהיעד לאחור לאחר הביצוע עברנו ליד הג'יפ הבוער והערתי לגושן שלא יעמדו ליד
המדורה כי הם גלויים וימשיכו מהר לים.

הערתי יושע: מהמקום שעמדתי, כפי שאני זוכר, סדר הדברים היה: פיצול חסימה -
הדלקת פנסים של הג'יפ - ירי RPG של החסימה והשמדת הג'יפ - פתיחה באש
של כל הכוחות.

המשך ציטוט "באשר לאירוע הטיפול של עמי בפצוע, אירוע זה זכור לי כאילו היה
זה אתמול:

התכנון היה שמיד בהחפה נתפצל, עמי עם הכוח ל"ראשדיה" ואנו בפיקודו של דידי
ל"ראס אל עין" ושעת הש' מתואמת להתחיל בשני היעדים באותו זמן. לאחר גמר
הביצוע הנסיגה תוכננה לאותה נקודה בחוף ומשם לחבירה לסירות הגומי. (בעניין
זה זכור לי שהערתי כי לא רצוי שנקודת היציאה לים לאחר ביצוע תהא זהה
לנקודת הכניסה, זאת מניסיוני כקצין בסיירת "שקד").

לאחר הביצוע שהגענו לנקודת החבירה עם עמי בחוף, עמי עדין לא הגיע, כולנו
מחכים בקו המים בשפיפה, זמן שנראה כנצח, ועמי לא מגיע. איני זוכר שימוש
בקשר, לראייתי הייתה דממת אלחוט, (אוכל לשאול את דידי) זכור לי שכרעתי ברך
ליד דידי, והמצב היה די קריטי, מכיוון שכוחות המחבלים החלו לחפש אותנו ואני

זוכר צרורות מקלע, אמנם לא אפקטיביים לכיוון הים מעל לראשנו. ודידי עדין לא נתן את ההוראה להיכנס למים. אכן היו אלה דקות מתוחות.

ואז, באיחור די גדול מגיע עמי בשפיפה עם הכוח שלו ונותן פקודה להיכנס כולם למים ולהתחיל לשחות לחבירה עם סירות הגומי, ולי הוא אומר, "יהודה הישאר איתי רגע", וכך, כשאנו במצב שפיפה בקו המים וכל שאר הכוח כבר החלו בשחייה לסירות, עמי מספר לי כי הוא התעכב כיוון שלאחר הביצוע ב"ראשדיה", תוך כדי הנסיגה, גילה נער ערבי פצוע בכתפו ובידו, ועמי עצר באמצע הנסיגה, כדי לחבש אותו ולכן התעכב, עמי תאר לי את הפציעה ושאל האם עשה זאת בסדר. חיבקתי אותו, קפצנו למים וידעתי שהוא יהיה לי חבר לחיים. " סוף ציטוט.

הגענו לחוף, התפקדנו, עברנו למצב ים, נכנסנו למים וניתקנו מגע. עקב התעוררות הגזרה היינו צריכים לשחות מהר ורחוק יותר לסירות הגומי, ובאמצעותן חברנו לסטי"ל הרחק מהחוף.

מאחר וביום הקודם הגענו לסטי"ל באמצעות סירות גומי, לא לקחתי איתי סידור ותפילין, מחשש שיירטבו במים. אמרתי בעל פה קריאת שמע, וברכותיה, תפילת עמידה, וחזרנו לעתלית.

אחר שארגנתי את הציוד מבחינת שטיפה במים מתוקים, ניקוי ושימון, הנחתי תפילין ועמדתי להשלים את תפילתי מתוך תחושת הודיה על שזכיתי להשתתף במבצע, ועל זה שחזרנו מהמבצע בשלום ובלי פגע.

בערב שבת שאל אותי ראש הישיבה: יהיה הגומל? השבתי בחיוב. בשבת עליתי לתורה ובירכתי ברכת הגומל - הברכה שתקנו חכמים למי שרוצה להודות על הצלתו. פרק ק"ז בספר תהילים מפרט את אלה שחייבים להודות לה' ובין השאר: יוֹרְדֵי הַיָּם, בְּאֲנִיּוֹת; עֹשֵׂי מְלָאכָה, בְּמַיִם רַבִּים. כֹּד הִמָּה רָאוּ, מַעֲשֵׂי ה' וְנִפְלְאוֹתָיו, בְּמַצִּילָה.

דיווח עיתונאי למחרת המבצע:

מירדף ברחבי הגדה אחרי מניחי מקרר התופת בבירה

במשטרת ירושלים נותרו רק 4 חשודים * איפול מלא על מהלך החקירה * הופצו קלטורוני החשודים * מועלים מהגדה וממזרח ירושלים יצאו למקומות עבודתם

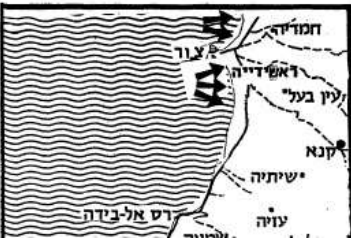
כוחות צה"ל תקפו בפעולה משולבת הלילה מטרות של המחבלים באזור צור לבנון
כוח פשיטה חיטל סיור ממונע של המחבלים; הרס מספר מיבנים * ספינות חיל הים ומטוסי חיל האוויר וכן ארטילריה של צה"ל השתתפו בפעולה * נגרמו אבידות למחבלים * הכוח הישראלי חזר בשלום * ביירות מוסרת רק על הפגזות והפצצות

העתון הנפוץ ביותר במדינה • 17.11

קטיישות נורו לצפת: אין נפגעים ונזקים

הקטיישות נורו לטובת צפת. אין נפגעים ונזקים. הקטיישות נורו לטובת צפת. אין נפגעים ונזקים. הקטיישות נורו לטובת צפת. אין נפגעים ונזקים.

כוחות משולבים של צה"ל פעלו הלילה בדורס לבנון ותקפו חמש מטרות של מחבלים מדרום לעיר צור ומצומת כוחות צה"ל פשטו על מיבנים של המחבלים, בי-שילוב התקפות מן האוויר וחי ארטילרי למחבלים נגרמו אבידות. כל חיילי צה"ל שהשתתפו בפעולה חזרו בשלום לבסיסם.



תובנות:

- הוצא אל הפועל מבצע מורכב בנוהל קרב מהיר של פחות מ 3 ימים.
- המבצע צפן בתוכו התפתחויות שחייבו שינויים בהתאם.
- תגובה מהירה של הלוחמים ובמיוחד מפעילי ה RPG הפכה סיכון להצלחה.
- התנהגות רגועה בעת נסיגה תחת אש.
- שמירה על ערכי צ.ה.ל. תוך הקפדה על בטחון כוחותינו.

תובנות אישיות:

למבצע זה יצאתי עם הכשרת פושט ימי שנמשכה יומיים בלבד. הייתה זו סייעתא דשמיא גדולה, אבל השתלבתי תוך כדי תנועה, ומבחינתי זה היה הישג אדיר, אך ברור היה לי שעלי להתמקצע בנושא.

נושא הפשיטה הימית דיבר אלי, ואיתגר אותי, ובחסידי השם זכיתי לאחר מכן להשתתף במספר לא מבוטל של פשיטות ומבצעים מסוגים אחרים.

בשולי הדברים:

כאשר יצאתי למבצע, היה בכך לכאורה הליכה אל הבלתי נודע, אבל הייתה לי ודאות פנימית ש"זהו זה".

אצל ד"ר יהודה מלמד (אשר ליווה מבחינת בקרה רפואית את הכשרותיי בצלילה),
ראיתי בין השאר את הדברים המיוחסים לרודיארד קיפלינג (כיום אומרים שכתב
את זה וולטר וינטל)

אם תחשוב כי הובסת, כבר הובסת
אם תחשוב "לא אעז", לא תעז
אם תרצה לנצח, אך תחשוב "לא יכול",
אז ודאי שתוכל להכריז על הפסד

בחיים, החזק והמהיר
לא תמיד מנצחים.
והכלל הוא שזה שבניצחון יזכה
הוא זה שבעצמו מאמין!

תרגום לעברית: [רם אזרח מזרחי](#)

"השיר לא תם הוא רק מתחיל":

אחר מבצע זה התמדתי לשחות מספר פעמים בשבוע כדי לשמור על כשירות
שחייה. מנות הכשירות השבועית שלי היו בשלב זה : 3 פעמים בשבוע ריצה של
12 ק"מ, ו 3 פעמים בשבוע שחייה. האמור לעיל בכל עונות השנה.
בחורף 75 בעת שהייתי בקורס מפ"ים נערכה, עבור היחידה סדרת ים בש' 13.
ביקשתי את רשות מפקד הקורס, האלוף יורם יאיר, "יאיא", להיעדר למשך שבוע
מהקורס לצורך ההשתלמות. "יאיא" אמר לי שאם זה חשוב לי, אני יכול ללכת.
הלכתי להשתלמות שהתקיימה בעתלית בין התאריכים 14/12/75 עד 19/12/75.
היום הראשון להשתלמות היה יום צום י' בטבת. צמתי והתאמנתי, ולשחיית לילה
לקחתי אתי כריך ועם צאת הכוכבים בתחילת השחייה סיימתי את הצום.
למדנו להרגיש את הים בשיא החורף, אך אני אהבתי את זה, אהבתי את הים,
אהבתי את הפשיטות, והדבר השתלב בצורך שהתעורר בשייטת 13.
לימים אמר על כך האלוף במיל" עמי איילון : "מצאנו את עצמנו במלחמה שעיקרה
בטרור, שכשאנו יורדים לחוף אנו חייבים מישהו שידע לחקור אנשים כדי להפיק
מידע הדרוש לצורך ביצוע המבצעים. היינו צריכים בן אדם שמוכן ללמוד את

הטירוף שלנו, ללמוד את כל תהליכי הפשיטה הימית ולהשתלב אתנו במבצעים, ולהביא לידי ביטוי את היכולות שלו מבחינת הכרת המגזר הערבי ושפתו. בקיץ 1978, אחר מבצע "שלכת" (ראה סקירה נפרדת), שבו סיימתי את המבצע כמפקד חלק מהכוח, יצאתי לקורס צלילה בסיסי של השייטת, ולאחר שצברתי ניסיון ושעות צלילה, יצאתי לקורס צלילה קרבית. משלב זה ואילך, ביצעתי אחת לחודש לפחות צלילת כשירות, ואחת לשנה משחה "חיפה – עכו".

זכיתי להשתתף במספר רב של מבצעים במתארים שונים, ובמלחמת לבנון השנייה הפלגתי הפלגה מבצעית אחרונה למשך 10 ימים על אח"י אילת.

"תם ולא נשלם, השבח לא-ל בורא עולם"